

לישועתך קויתי

על שולחנו של הגאון המקובל
איש האלקים הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל נחמני ז"ע
מחבר הספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון

פרשת שמיני תשפ"ב | גליון מס' 337

על התיבות 'אשר בחר בי מאביך', דרשו חז"ל (במדבר רבה ד כ), 'שבחר בי ומאס בבית אביך'. יש להבין, מדוע דיבר דוד המלך קשות עם מיכל, אחר שהיתה כוונתה לטובה. שכן, מה שמחתה בו על שביזה עצמו, היה משום ש'מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול' (קידושין לב:). עוד יש לדקדק במה שאמר דוד, 'ונקלתי עוד מזאת', מה בא להוסיף בתיבת עוד.

ויש לומר, כי דוד המלך לא בא לבזות, את בית אביה שאול. אלא אדרבה, דיבר בשבחו. זאת, על פי מה שאמרו בגמרא (יומא כב:), 'מפני מה לא נמשכה מלכותו של שאול, מפני שלא היה בה שום דופי'. עוד אמרו שם, 'אין מעמידין פרנס על הציבור, אלא אם כן, קופה של שרצים (- דופי משפחה, רש"י), תלויה לו מאחוריו'.

זה מה שאמר דוד המלך למיכל, הלא כל מה שמאס ה' באביך ובחר בי, הוא משום שבמלכות אביך לא היה שום דופי. ואילו אני להיפך, קופה של שרצים תלויה מאחורי. כיון שכן, וודאי שצריך אני להשפיל עצמי לפני ה'. כי ונקלתי עוד מזאת, כבר יש לי עוד שפלות משלי, מחמת קופה של שרצים התלויה בי.

עוד יש לומר, כי הנה מצאנו (יומא כב, ב) שאיבד שאול את מלכותו, משום שמחל על כבודו. לכן מחתה מיכל בתו בדוד, כאשר ביזה עצמו לפני ארון ה', כדי שלא יאבד אף הוא את מלכותו. על זאת השיב לה דוד, כי אומנם אביה אסור היה לו למחול על כבודו, כי כבוד המלך הוא כבוד ה', אשר ציווה בתורתו (דברים יז טו) 'שום תשים עליך מלך', שתהא אימתו עליך, (קידושין שם). לכן, בגלל שמחל שאול על כבודו, מאס ה'

ולא תטמאו את נפשתיכם בכל השרץ הרמש על הארץ. כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים (ויקרא יא מד מה) כתב בעיון יעקב' (בבא מציעא סא:), שטעם איסור אכילת שקצים ורמשים, כדי שיהיה היכר והבדלה, בין ישראל לבין אומות העולם.

ודבריו צריכים ביאור, מנין לנו לומר, שדווקא מצווה זו תגרום היכר והבדלה בין ישראל לעמים. הלא כל המצוות מבדילים בינינו לבינם.

ויש לומר, כי הנה הגמרא במסכת שבת (פו:), אומרת, כי בני ישראל שדואגים לקיים מצוות וחרדים בדבר, גופם מתחמם מדאגה. ומסתפקת שם הגמרא, בגויים שאוכלים שקצים ורמשים, האם גם גופם מתחמם. ויש נפקא מינה למעשה בדבר, עיי"ש.

נמצא איפה, שהבדל מעלתם של ישראל על שאר העמים, ניכר בזהירותם באיסור השרצים. כי שבחם של בני ישראל, בהתחמם גופם מדאגת שמירת התורה והמצוות, אינו ניכר בהם, אלא משום שאינם אוכלים שקצים ורמשים. ברם, אילו לא היו נזהרים בכך, הריהם כשאר הנכרים, אשר יתכן ויכולים לבוא לידי חימום הגוף, מחמת אכילת השרצים.

(זרע שמשון פרשת שמיני, מאמר ח)

ויאמר דוד אל מיכל לפני ה' אשר בחר בי מאביך ומכל ביתו וגו', ושחקתי לפני ה'. ונקלתי עוד מזאת והייתי שפל בעיני (סמואל ב, ו כ כא - הפערת פרשת שמיני)

במלכותו.

לשון חכמים

מתוך לשון רבינו בפרשתנו מאמר ה, בענין חשיבות התפילה

יעוד יש לומר, דאין הכי נמי שבפשיטת העגל אהרן לא חטא כלל, אלא אדרבא ראוי הוא לטל שְׂכָר לְפִי שְׁעֵשֶׂה הַמַּעֲשֵׂה בְּכֹנֶנָה טוֹבָה וְלִשְׁם שָׁמַיִם, וְהִינוּ דְּכִינן שְׁשִׁמְעֵ שְׁיִשְׂרָאֵל אָמְרוּ (שמות לב, א) 'קום עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים וְכוּ', אִם כֵּן כָּבַד הִרְהָרוּ בְּעִבְדוֹתָ זָרָה, וּבִהְרֵהוּר עֲבוּדָה זָרָה כְּתִיב ('יחזקאל יד, ה) 'לְמַעַן תִּפְסֵ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּלִבָּם', וְאִם הָיוּ יִשְׂרָאֵל מְקַבְּלִין הַלַּחַת בְּפָנֵים מִחֻשְׁבָּה רְעָה הִזְאת, בְּוֹדָאֵי שְׁלֵא הִיָּה לָהֶם תְּקוּמָה שְׁהַתוֹרָה לֹא תִתְקַיֵּם בְּיָדָם וְיִפְלוּ בְּהִרְבֵּה עֲבֵרוֹת חַמּוּרוֹת, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ ז' לְבַמַּסְכַּת חֲגִיגָה פָּרָק ב' (טו, ב) עַל דּוֹאֵג וְאֶחֱיָתִפֵּל וְאֶחֶר שְׁטִינָא (-מחשבת ע"ז) הִיָּתָה בְּלִבָּם, וְכָל עֵמֶר דְּלֹא נָקִי אָגַב אִימִיָּה לֹא סָלִיק, וְאָף אִם אַחַר בִּיאַת מִשָּׁה יוֹכִיחַ עַל פְּנִיָּהֶם מוּמָם, בְּוֹדָאֵי שְׁלֵא יִתְחַרְטוּ כְּרֵאוּי לָהֶם, בְּחֻשְׁבָּם שְׁחָטָא הִהְרֵהוּר אִינוּ כָּל כֶּף חָטָא.

וְלִפְיֶכֶף אֶהְרֵן מְלֵא אֶת יָדָם לְעֵשׂוֹת הָעֵגֶל, מִפְּנֵי שְׁהָיָה יוֹדֵעַ שְׁאַחַר כֶּף יִתְחַרְטוּ וְיִתְבַּיְשׁוּ, כְּמוֹ שְׁמַצִּינוּ (שמות לג, ד) 'וְיִשְׁמַע הָעָם וְכוּ' וְיִתְאַבְּלוּ וְלֹא שְׁתוּ וְכוּ', וְגַמְרִי (ברכות יב, ב) שְׁכַל הַעוֹשֵׂה עֲבָרָה וּמִתְבַּיֵּשׁ בָּהּ מוֹחְלִין לוֹ עַל כֵּל עוֹנוֹתָיו. (פרשת שמיני מאמר א)

טוב שמוע

בחסדי השי"ת יצא לאור בשנים שעברו על ידי מכון תולדות שמשון, זרע שמשון המפואר לקט אמרים נבחרים לחומש ויקרא, במדבר. עקב הקורונה ל"ע, רבים לא זכו לקנותו, הביאו הברכה לבתיכם.

לפרטים 05276-97791

אבל אני' אמר דוד, 'לא מחלתי על כבודי, אלא לפני ה', בשביל כבוד ה' ושכינתו'. וזוה ישנה מצווה אף למלך'. וכמו שכתבו התוספות (סוטה מא: ד"ה מצוה שאני) לגבי אגריפס, שכאשר המלך מוחל על כבודו, מפני כבוד התורה והמצווה, יש בזה כבוד לשכינה הקדושה. שמראה בעצמו כי אימת השכינה הקדושה עליו, והוא מוכן לקיים מצוות מלך עולמים.

(זרע שמשון פרשת שמיני, מאמר ט)

*

הגדה של פסח

והיא שעמדה לאבותינו ולנו. שלא אחד בלבד, עמד עלינו לכלותינו. אלא שבכל דור

ודור, עומדים עלינו לכלותינו. (הגדה של פסח)

מלשון המגיד נראה קצת, כי העובדה 'שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו', היא זו שעמדה לאבותינו ולנו.

יתכן לבאר העניין, על פי מה שאמרו חז"ל (פסחים פז:), 'צדקה עשה הקדוש ברוך הוא עם ישראל, שפזרן לבין האומות'. ומדוע, משום שבגלל פיזורינו, אין האומות יכולות להשמיד אותנו. שכן, אם תרצה איוה אומה, לכלות את כולנו, לא תוכל, אחר ואנחנו מפוזרים בין אומות רבות. גם להשמיד חלק מבני ישראל, אלו שתחת שלטונה, אף את זה לא תוכל. כי גנאי הוא לה. שתיקרא על ידי כך, מלכות קטועה.

הרי לנו, כי מה 'שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו', אלא אומות רבות אשר פוזרים אנו ביניהן, זהו הדבר שעמד לנו, שלא יוכלו להמיט עלינו כליה.

(זרע שמשון הגדה של פסח, מאמר ה)

